

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΚΕΝΤΡΩΝ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Έγγραφο Συστάσεων

Πλαίσιο εθελοντισμού και συμμετοχής της νεολαίας στην Κύπρο
Αποτύπωση προκλήσεων, αναγκών και προοπτικών μεταρρύθμισης

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

Have your Say!

Engage, Connect, Empower Youth!

Funded by
the European Union

2026

ERASMUS+ PROGRAMME

Τίτλος έργου: Have your Say! Engage, Connect, Empower Youth!

Ομάδα διαχείρισης έργου: Χριστίνα Στυλιανού, Νικόλας Νικολαΐδης
Δημοσίευση: Απρίλιος 2026

Ιστοσελίδα έργου: www.haveyoursay.info

© Γραφήματα: Για τη δημιουργία των infographics και των γραφικών στοιχείων αξιοποιήθηκαν τεχνολογίες AI, με ανθρώπινη δημιουργική καθοδήγηση.

Καταβλήθηκε κάθε δυνατή προσπάθεια για την επαλήθευση της ακρίβειας των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτό το έντυπο. Όλες οι πληροφορίες θεωρούνταν ορθές τον Απρίλιο του 2026. Ο Κυπριακός Οργανισμός Κέντρων Νεότητας δεν μπορεί να αναλάβει ευθύνη για τις συνέπειες της χρήσης του για άλλους σκοπούς ή σε άλλα πλαίσια.

Επικοινωνία: Κυπριακός Οργανισμός Κέντρων Νεότητας | Αγίας Φυλάξεως 196 | Γραφείο 201, 3083 Λεμεσός | +357 25 346640 & +357 22 323260 | come@kentranefititas.org | www.kentranefititas.org

Αποποίηση ευθύνης: Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας έκδοσης δεν αποτελεί έγκριση του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά αποκλειστικά τις απόψεις των συγγραφέων, και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν

Πρώτη δημοσίευση: Απρίλιος 2026 | COPYRIGHT © 2026 CYPRUS YOUTH CLUBS ORGANISATION

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Management of European Lifelong Learning Programmes. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 2024-1-CY01-KA154-YOU-000234227]

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Εισαγωγή.....	4
2	Υφιστάμενη κατάσταση του εθελοντισμού στην Κύπρο	5
2.1	Θεσμικό - νομοθετικό πλαίσιο.....	5
2.2	Σύνοψη της διαφοράς των δύο νόμων	7
2.3	Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου.....	7
2.4	Η πρακτική κατάσταση	8
2.5	Συμπεράσματα και κατευθύνσεις αναμόρφωσης.....	8
3	Στάσεις νεαρών ατόμων απέναντι στον εθελοντισμό	9
3.1	Δομικά κενά	9
3.2	Συνολική αποτίμηση.....	10
4	Κύρια προβλήματα που αναδείχθηκαν.....	11
5	Στρατηγικοί στόχοι.....	12
6	Συστάσεις πολιτικής	13
6.1	Θεσμοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής για τον Εθελοντισμό	13
6.2	Δημιουργία κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας εθελοντισμού.....	13
6.3	Σύσταση και θεσμοθέτηση εθνικού συστήματος πιστοποίησης δεξιοτήτων.....	13
6.4	Ενσωμάτωση του εθελοντισμού στην εκπαίδευση	13
6.5	Μηχανισμός αξιολόγησης κοινωνικού αντίκτυπου	14
6.6	Ειδικές πολιτικές για νέους/νέες με λιγότερες ευκαιρίες	14
6.7	Θεσμοθέτηση διαρθρωμένου διαλόγου με την νεολαία.....	14
7	Ειδικές παρεμβάσεις για τα νεαρά άτομα με λιγότερες ευκαιρίες.....	15
8	Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης.....	16
8.1	Πλαίσιο δεικτών απόδοσης (KPIs).....	16
8.2	Άλλα εργαλεία αξιολόγησης.....	16
9	Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης	17
10	Συμπεράσματα	18

Ο Κυπριακός Οργανισμός Κέντρων Νεότητας, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της ενεργού πολιτότητας και της δημοκρατικής συμμετοχής των νέων, υλοποιεί το ευρωπαϊκό πρόγραμμα «Have your Say! Engage, Connect, Empower Youth!». Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στην ενδυνάμωση νέων ηλικίας 13 - 30 ετών, με ιδιαίτερη έμφαση σε νέους που αντιμετωπίζουν λιγότερες ευκαιρίες λόγω γεωγραφικών, κοινωνικών ή άλλων περιορισμών. Μέσα από δράσεις μη τυπικής μάθησης, επιδιώκεται η ουσιαστική ενίσχυση της συμμετοχής των νέων στη δημοκρατική ζωή, η καλλιέργεια δεξιοτήτων και η ενδυνάμωση της φωνής τους στην κοινωνία.

Παράλληλα, το πρόγραμμα συμβάλλει στην προώθηση των αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Στρατηγικής της ΕΕ για τη Νεολαία, ενισχύοντας τη σύνδεση των νέων με θεσμούς, φορείς χάραξης πολιτικής και επαγγελματίες του τομέα της νεολαίας. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ενεργό συμμετοχή και τη δημοκρατική εμπλοκή νέων από αστικές και αγροτικές κοινότητες, με στόχο τη δημιουργία μιας πιο συμπεριληπτικής και συμμετοχικής κοινωνίας.

www.haveyoursay.info

Ο Κυπριακός Οργανισμός Κέντρων Νεότητας, ο ΚΟΚΕΝ όπως είναι ευρύτερα γνωστός, είναι ο μεγαλύτερος μη κυβερνητικός, μη κερδοσκοπικός οργανισμός νεολαίας (ΜΚΟ) στην Κύπρο. Αποτελεί τον κεντρικό συντονιστικό φορέα των κέντρων νεότητας. Ο σκοπός του ΚΟΚΕΝ είναι να παρέχει τις ευκαιρίες και δυνατότητες για την εκπαίδευση, τη δημιουργία και διαχείριση ευκαιριών και την ανάπτυξη των νέων ως ενεργών πολιτών. Ορίζει στόχους που περιλαμβάνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων, την προώθηση της κοινωνικής ευαισθησίας και τη συμμετοχή σε δραστηριότητες που ενισχύουν την προσωπική, ομαδική και κοινωνική τους ανάπτυξη.

Ο ΚΟΚΕΝ αποτελεί ένα οργανισμό που σε συνεργασία με τα μέλη του, κυβερνητικούς φορείς, μη κυβερνητικές οργανώσεις, τον επιχειρηματικό κόσμο καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, σχεδιάζει, αναπτύσσει και προωθεί την εφαρμογή αποτελεσματικών μέτρων ενίσχυσης των νέων.

Ως Οργανισμός ο ΚΟΚΕΝ διοικείται από τα μέλη του και λογοδοτεί επίσης στα μέλη του έχοντας ως γνώμονα τις αρχές της δημοκρατίας, ακεραιότητας και διαφάνειας.

www.kentraneotitas.org

1 Εισαγωγή

Στα πλαίσια του έργου «Have your Say! Engage, Connect, Empower Youth!» η ομάδα διαχείρισης προχώρησε στην καταγραφή και ανάλυση των συμπερασμάτων που προέκυψαν από τους πέντε θεματικούς διαλόγους, τη διαδικτυακή έρευνα και τον διαρθρωμένο διάλογο. Οι δραστηριότητες οι οποίες υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του έργου ενίσχυσαν σημαντικά την ετοιμασία της παρούσας μελέτης η οποία εξετάζει το υφιστάμενο πλαίσιο εθελοντισμού και συμμετοχής της νεολαίας στην Κύπρο με σκοπό την αποτύπωση προκλήσεων, αναγκών και προοπτικών μεταρρύθμισης. Στόχος του εγγράφου δεν είναι απλώς η καταγραφή προβλημάτων, αλλά η διαμόρφωση ρεαλιστικών και εφαρμόσιμων πολιτικών εισηγήσεων.

Η διαδικασία ανέδειξε ένα κεντρικό παράδοξο: τα νεαρά άτομα αναγνωρίζουν τη σημασία του εθελοντισμού, τον συνδέουν με αξίες αλληλεγγύης και κοινωνικής δικαιοσύνης και τον θεωρούν σημαντικό για την προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη. Παρά ταύτα, η ενεργός συμμετοχή παραμένει περιορισμένη. Αυτό υποδεικνύει ότι το ζήτημα δεν είναι αξιακό αλλά θεσμικό και λειτουργικό.

Βασική διαπίστωση

Η ενίσχυση του εθελοντισμού δεν απαιτεί αλλαγή νοοτροπίας. Απαιτεί ανασχεδιασμό του θεσμικού πλαισίου με τα νεαρά άτομα στο επίκεντρο.

Το έγγραφο συστάσεων αποτυπώνει:

- α. Τα βασικά προβλήματα που εντοπίστηκαν
- β. Δομικές αδυναμίες του οικοσυστήματος εθελοντισμού στην Κύπρο
- γ. Συγκεκριμένες εισηγήσεις πολιτικής
- δ. Εργαλεία εφαρμογής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο

Η προσέγγιση συνδέεται άμεσα με τις ευρωπαϊκές αξίες της δημοκρατίας, της ισότητας, της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ενεργού πολιτότητας.

Το έγγραφο θα αποσταλεί τόσο στα άτομα που συμμετείχαν στο έργο όσο και σε κυπριακές και ευρωπαϊκές ΜΚΟ και φορείς χάραξης πολιτικής με στόχο την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων σε τοπικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

2 Υφιστάμενη κατάσταση του εθελοντισμού στην Κύπρο

Η Κύπρος διαθέτει σχετικά αναπτυγμένο θεσμικό πλαίσιο για την εθελοντική δράση, το οποίο διαμορφώθηκε με βάση το μοντέλο του «παραδοσιακού», οργανωμένου εθελοντισμού δεκαετιών του 1990 και των αρχών του 2000. Παρά τις πρόσφατες αναθεωρήσεις, το πλαίσιο αυτό εμφανίζει σημαντικές αναντιστοιχίες με τις σύγχρονες μορφές εθελοντικής συμμετοχής που επιλέγουν τα νέα άτομα 13–30 ετών, οι οποίες είναι κατά κανόνα ευέλικτες, ψηφιακές, βραχυπρόθεσμες, project-based και συχνά διασυνοριακές. Στη παρούσα ενότητα εξετάζεται τόσο η θεσμική όσο και η πρακτική διάσταση εστιάζοντας στα βασικά εμπόδια που πηγάζουν από τις δύο κύριες νομοθεσίες ρύθμισης του εθελοντικού πεδίου. Παράλληλα, συνδέεται ο ρόλος του Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου (ONEK) ως πύλη ευκαιριών, προγραμμάτων και ενδυνάμωσης των νέων.

2.1 Θεσμικό - νομοθετικό πλαίσιο

Δύο κύρια νομοθετήματα διαμορφώνουν τον πυρήνα του ρυθμιστικού πλαισίου για τον εθελοντισμό στην Κύπρο. Ο περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμος του 2017 (Ν. 104(I)/2017) που ρυθμίζει τη σύσταση, εγγραφή και λειτουργία όλων των σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, αντικαθιστώντας τον παλαιότερο νόμο του 1972. Ο νόμος υπάγεται διοικητικά στο Υπουργείο Εσωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η εποπτεία ασκείται μέσω του Εφόρου Σωματείων και Ιδρυμάτων.

Τα σωματεία λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αυτό σημαίνει:

- Δεν αποτελούν κρατικούς ή ημικρατικούς φορείς
- Δεν επιδιώκουν κέρδος προς διανομή στα μέλη τους (τυχόν πλεόνασμα επανεπενδύεται στους σκοπούς)
- Έχουν αυτονομία στη διοίκηση, με βάση το καταστατικό τους και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης
- Αποκτούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα με την εγγραφή στο Μητρώο (μπορούν να συμβάλλονται, να κατέχουν περιουσία, να εμφανίζονται ενώπιον δικαστηρίου)

Σημαντική παράμετρο αποτελεί πως ο Ν. 104(I)/2017 δεν είναι απλώς νόμος σύστασης σωματείων. Ψηφίστηκε σε μεγάλο βαθμό για να εναρμονίσει την Κύπρο με τις διεθνείς υποχρεώσεις της κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML) και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (CFT), σύμφωνα με τις συστάσεις της FATF (Financial Action Task Force) — ιδίως τη Σύσταση 8, που αφορά τις μη κερδοσκοπικές οργανώσεις. Αυτό εξηγεί γιατί ο νόμος επιβάλλει:

- ταυτοποίηση των ιδρυτικών μελών και του ΔΣ
- ετήσιες οικονομικές καταστάσεις
- έλεγχο από εγκεκριμένο ελεγκτή πάνω από συγκεκριμένα όρια εσόδων
- διαφάνεια πηγών χρηματοδότησης

Η παράμετρος αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία για την ανάπτυξη του εθελοντισμού ανάμεσα στη νεολαία της Κύπρου καθώς επειδή ο νόμος βασίστηκε σε μεγάλο βαθμό από AML/CFT λογική (και όχι από λογική ενδυνάμωσης της κοινωνίας των πολιτών) εξηγεί ακριβώς γιατί είναι δυσανάλογα αυστηρός για τις ομάδες νέων. Είναι σχεδιασμένος με γνώμονα την πρόληψη κατάχρησης σωματείων ως οχημάτων ξεπλύματος

χρήματος και όχι με γνώμονα την υποστήριξη ευέλικτων, μικρής κλίμακας, βραχύβιων πρωτοβουλιών νεολαίας.

Έτσι, τα μέλη ενός σωματείου που απαρτίζεται από νεαρά άτομα έχουν την υποχρέωση να συμμορφώνονται με την μεταφορά διεθνών προτύπων που σχεδιάστηκαν για μεγαλύτερους, χρηματοδοτούμενους φορείς και εφαρμόζονται οριζόντια σε όλους.

Σε αντίθεση με τον Ν. 104(Ι)/2017 που είναι καθαρά ρυθμιστικός νόμος ιδιωτικού δικαίου με AML/CFT λογική, ο περί του Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ) Νόμος του 2006 (Ν. 61(Ι)/2006) νόμος του ΠΣΣΕ έχει εντελώς διαφορετική φύση και προέλευση:

Η νομοθεσία θεσπίζει ότι το ΠΣΣΕ δρα ως κεντρικός φορέας συντονισμού, υποστήριξης και προαγωγής του εθελοντικού κινήματος, με αρμοδιότητες πιστοποίησης φορέων και αναγνώρισης εθελοντικής εργασίας.

Ο Ν. 61(Ι)/2006 υπάγεται διοικητικά στο Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας (πριν την αναδιάρθρωση: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων). Η επιλογή αυτή είναι αποκαλυπτική καθώς αναδεικνύει ότι ο εθελοντισμός αντιμετωπίστηκε νομοθετικά ως υπόθεση κοινωνικής πρόνοιας με την έννοια του μηχανισμού υποστήριξης ευάλωτων ομάδων και όχι ως υπόθεση ενεργού πολιτότητας, εκπαίδευσης ή ανάπτυξης νεολαίας. Αυτή η «προνομιακή» καταγωγή εξηγεί σε μεγάλο βαθμό γιατί το πλαίσιο δυσκολεύεται να αγκαλιάσει σύγχρονες μορφές νεανικού εθελοντισμού (ακτιβισμός, ψηφιακή δράση, advocacy).

Η ουσιώδης διαφορά του νόμου των δύο νομοθεσιών είναι ότι στη πρώτη περίπτωση (Υπουργείο Εσωτερικών) έχουμε ρυθμιστή/επόπτη ιδιωτικών οργανώσεων ενώ στη δεύτερη περίπτωση έχουμε κρατικό φορέα συντονισμού των ιδιωτικών οργανώσεων.

Εδώ βρίσκεται η σημαντικότερη διαφορά από τον Ν. 104/2017. Ο νόμος του ΠΣΣΕ δεν επιβάλλει υποχρεώσεις σε όλους τους εθελοντές ή τις εθελοντικές οργανώσεις. Λειτουργεί με λογική εθελούσιας υπαγωγής:

- Ένα σωματείο είναι ήδη νομικά συστημένο βάσει του Ν. 104/2017
- Επιλέγει αν θα εγγραφεί στο Μητρώο Εθελοντικών Οργανώσεων του ΠΣΣΕ
- Με την εγγραφή αποκτά πρόσβαση σε επιχορηγήσεις, εκπαιδεύσεις, πιστοποιήσεις, αναγνώριση
- Αν δεν εγγραφεί δεν τιμωρείται αλλά απλώς δεν έχει πρόσβαση στα οφέλη

Από την παραπάνω ανάλυση προκύπτουν συγκεκριμένα επιχειρήματα για το γιατί το πλαίσιο του ΠΣΣΕ, ενώ είναι σχεδιασμένο με «καλή πρόθεση», αποτυγχάνει δομικά να αγγίξει τη σύγχρονη νεολαία:

- Επειδή ο νόμος δημιουργήθηκε στον χώρο της κοινωνικής πρόνοιας, αντιλαμβάνεται τον εθελοντή κυρίως ως «βοηθό του ευάλωτου ανθρώπου». Αυτό αφήνει εκτός πεδίου τις μορφές εθελοντισμού όπου ο νέος δεν βοηθάει — αλλά συνδιαμορφώνει: περιβαλλοντικός ακτιβισμός, advocacy, citizen science, ψηφιακές κοινότητες λογισμικού ανοιχτού κώδικα. Όλες αυτές οι μορφές, που είναι τυπικές για τις ηλικίες 15 με 25 ετών, δεν εμπίπτουν στον «προνοιακό» ορισμό του νόμου.
- Το «soft regulation» μοντέλο ακούγεται φιλελεύθερο, αλλά στην πράξη παράγει αποκλεισμό: επειδή τα οφέλη (πιστοποίηση, χρηματοδότηση, αναγνώριση) απαιτούν εγγραφή στο Μητρώο, και η εγγραφή απαιτεί προηγούμενη σύσταση σωματείου βάσει του Ν. 104/2017, οι άτυπες ομάδες

νέων δεν μπορούν καν να διανοηθούν την ένταξη τους. Το πλαίσιο, χωρίς να τους απαγορεύει κάτι, τους καθιστά αόρατους.

- Η απουσία συνταγματικού ερείσματος σημαίνει ότι ο εθελοντής δεν έχει νομικά κατοχυρωμένο status. Δεν προβλέπεται ορισμός, δεν προβλέπονται δικαιώματα (π.χ. πιστοποιητικό προϋπηρεσίας, αναγνώριση σε δημόσιους διαγωνισμούς, πριμοδότηση σε εκπαιδευτικά προγράμματα). Όλα αυτά υπάρχουν κατά διακριτική ευχέρεια του εκάστοτε φορέα ή υπουργείου και όχι ως αξίωση που μπορεί να διεκδικήσουν τα νεαρά άτομα.
- Η δομή του ΠΣΣΑ, διατηρεί θεσμικά μια απόσταση από τις βάσεις. Οι νέοι δεν εκλέγουν τους εκπροσώπους τους στο ΠΣΣΕ, δεν συμμετέχουν στη χάραξη των πολιτικών του, και η συμμετοχή τους περιορίζεται σε ρόλο «πελικού δικαιούχου» και όχι συν-διαμορφωτή. Αυτή η αρχιτεκτονική «από πάνω προς τα κάτω» (top-down) είναι αντιφατική με τη σύγχρονη φιλοσοφία της νεολαίας, που απαιτεί συμμετοχική διακυβέρνηση (co-management, όπως εφαρμόζεται στο Συμβούλιο της Ευρώπης).
- Όταν ψηφίστηκε ο νόμος, δεν υπήρχαν smartphones, social media activism, online petitions, crowdfunding πλατφόρμες, διασυνωριακός digital volunteering, ή το European Solidarity Corps (που δημιουργήθηκε το 2016). Είκοσι χρόνια αργότερα, ο νόμος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει τον εθελοντισμό ως τοπική φυσική παρουσία σε εγγεγραμμένο φορέα. Αυτό δεν είναι απλά κενό σχεδιασμού αλλά μεταβάλλεται τεχνολογική και κοινωνιολογική απαρχαίωση.
- Τα ευρωπαϊκά εργαλεία (Erasmus+, ESC, Youthpass, Europass) λειτουργούν με λογική αναγνώρισης ατομικής εμπειρίας των νεαρών ατόμων, ανεξάρτητα από το αν ο φορέας υλοποίησης είναι «εγγεγραμμένος» κάπου. Ο Ν. 61(Ι)/2006 λειτουργεί με λογική αναγνώρισης φορέα-διαμεσολαβητή. Αυτή η σύγκρουση φιλοσοφιών δημιουργεί στην πράξη μια διπλή πραγματικότητα: ένας/μία νέος/α 18 ετών μπορεί να έχει Youthpass αναγνωρισμένο σε όλη την ΕΕ, αλλά να μην έχει «κυπριακή» αναγνώριση ως εθελοντής/τρια, επειδή η πρωτοβουλία υλοποιήθηκε εκτός Μητρώου ΠΣΣΕ.

2.2 Σύνοψη της διαφοράς των δύο νόμων

Επιγραμματικά, η ουσιαστική διαφορά είναι: ο Ν. 104(Ι)/2017 είναι αμυντικός νόμος (προστατεύει το κράτος και το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα από κατάχρηση των σωματείων), ενώ ο Ν. 61(Ι)/2006 είναι προωθητικός νόμος (επιχειρεί να ενισχύσει τον τομέα). Όμως και οι δύο, για διαφορετικούς λόγους, αντιμετωπίζουν τη νεολαία ως αντικείμενο πολιτικής, όχι ως υποκείμενο. Ο πρώτος νόμος της επιβάλλει βάρη σχεδιασμένα για άλλους, ο δεύτερος της προσφέρει οφέλη μέσα από διαύλους που δεν είναι δικό της.

2.3 Ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου

Παράλληλα, και χωρίς να αποτελεί ρυθμιστικό φορέα εθελοντισμού, ο Οργανισμός Νεολαίας Κύπρου (ΟΝΕΚ), σύμφωνα με τον ιδρυτικό του νόμο, αποτελεί τον κεντρικό φορέα της εθνικής πολιτικής νεολαίας. Λειτουργεί ως «πύλη ευκαιριών» για τους νέους, μέσα από χρηματοδοτικά προγράμματα, δομές πληροφόρησης και την οικονομική στήριξη συντονιστικών οργανώσεων νεολαίας. Η σχέση του ΟΝΕΚ με τον εθελοντισμό είναι μόνο συμπληρωματική.

2.4 Η πρακτική κατάσταση

Στην πράξη, ο εθελοντισμός στην Κύπρο εξακολουθεί να ταυτίζεται κυρίως με την προσφορά σε εγγεγραμμένα σωματεία, με κοινωφελή και ανθρωπιστική στόχευση. Η πλειονότητα των οργανωμένων εθελοντικών δραστηριοτήτων υλοποιείται από φορείς μέλη του ΠΣΣΕ και από τις τοπικές επιτροπές εθελοντισμού στους Δήμους και τις Κοινότητες. Παράλληλα, αναπτύσσεται ένα δεύτερο, ουσιαστικά «άτυπο» κύμα εθελοντισμού: άτυπες ομάδες νέων, διαδικτυακές κοινότητες, περιβαλλοντικά κινήματα, ad hoc πρωτοβουλίες σε επίπεδο γειτονιάς, online ακτιβισμός και ψηφιακές εκστρατείες. Αυτό το δεύτερο κύμα είναι ορατό κυρίως στις ηλικίες 15 - 25 ετών και τυπικά παραμένει εκτός του επίσημου μητρώου εθελοντικών οργανώσεων.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο ONEK διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο ως φορέας ενδυνάμωσης. Μέσα από σχέδια επιχορήγησης πρωτοβουλιών νέων και οργανώσεων νεολαίας, τους πολυχώρους νεολαίας, τα ευρωπαϊκά προγράμματα κινητικότητας και την Κάρτα Νέων, παρέχει υποδομή, πόρους και ορατότητα σε πρωτοβουλίες που διαφορετικά θα παρέμεναν αόρατες. Στατιστικά, ωστόσο, η ενεργός συμμετοχή των νέων στην Κύπρο, όπως καταγράφεται σε ευρωπαϊκές έρευνες και δείκτες, παραμένει κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, ιδίως στις αγροτικές κοινότητες και στις ηλικίες κάτω των 18 ετών. Η ασυμμετρία αυτή δεν εξηγείται από έλλειψη ενδιαφέροντος αλλά, σε σημαντικό βαθμό, από διαρθρωτικά εμπόδια του ρυθμιστικού πλαισίου εθελοντισμού.

2.5 Συμπεράσματα και κατευθύνσεις αναμόρφωσης

Το ισχύον κυπριακό πλαίσιο δεν εμποδίζει ευθέως τον εθελοντισμό των νεαρών ατόμων, παρέχει όμως ένα περιβάλλον σχεδιασμένο για παραδοσιακούς, ιεραρχικά οργανωμένους φορείς. Οι σύγχρονες μορφές εθελοντισμού μένουν εκτός θεσμικής αναγνώρισης. Παράλληλα, οι ανήλικοι 13 - 17 ετών αντιμετωπίζουν τα σοβαρότερα εμπόδια, καθώς δεν προβλέπεται εξατομικευμένο πλαίσιο εθελοντικής συμμετοχής σε αυτή την ηλικιακή κατηγορία. Ο ONEK καλύπτει σημαντικό μέρος αυτών των κενών στο επίπεδο των ευκαιριών και της ενδυνάμωσης, αλλά χωρίς θεσμοθετημένη γέφυρα με το πλαίσιο εθελοντισμού.

Με βάση τα παραπάνω, οι κατευθύνσεις αναμόρφωσης που θα ενίσχυαν ουσιαστικά τη συμμετοχή των νέων μπορούν να περιλαμβάνουν:

- α. θέσπιση αυτοτελούς «Νόμου για τον Εθελοντισμό» που θα κωδικοποιεί τον ορισμό, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εθελοντή
- β. δημιουργία ελαφριάς, χαμηλού κόστους κατηγορίας αναγνώρισης για άτυπες ομάδες νέων («youth-led initiative status»)
- γ. ρητή πρόβλεψη για τις ηλικίες 13 - 17 με κατάλληλες ρυθμίσεις γονικής συναίνεσης και προστασίας,
- δ. θεσμική σύνδεση ONEK - ΠΣΕΕ με ενιαίο σύστημα πιστοποίησης συμβατό με Youthpass και Europass
- ε. αναγνώριση των σύγχρονων μορφών εθελοντισμού (digital, episodic, micro-volunteering) εντός του μητρώου, και
- στ. ενίσχυση της λειτουργίας του ONEK ως «μονοθυρίδας» (one-stop-shop) ευκαιριών, που θα συγκεντρώνει χρηματοδοτήσεις, αναγνώριση και υποδομές σε ένα ενιαίο σημείο πρόσβασης για τα νέα άτομα.

Για τους/τις youth workers, η κατανόηση αυτού του θεσμικού πλαισίου είναι κρίσιμη καθώς μέρος του ρόλου τους είναι ακριβώς η διαμεσολάβηση μεταξύ νέων ατόμων, των ρυθμιστικών φορέων (ΠΣΣΕ) και των φορέων ευκαιριών (ΟΝΕΚ), ώστε οι εθελοντικές πρωτοβουλίες των νέων να αποκτούν θεσμική ορατότητα, αναγνώριση και ανθεκτικότητα, ακόμη και εντός ενός νομικού πλαισίου που δεν είναι σχεδιασμένο πρωτογενώς για τους ίδιους τους νέους.

3 Στάσεις νεαρών ατόμων απέναντι στον εθελοντισμό

Από τους επτά θεματικούς διαλόγους, τη διαδικτυακή έρευνα και τον διαρθρωμένο διάλογο αναδείχθηκε μια θετική, αλλά πολυεπίπεδη στάση:

- Αξιακή αναγνώριση: Τα νεαρά άτομα θεωρούν τον εθελοντισμό απαραίτητο για την κοινωνική συνοχή και τον συνδέουν με ευρωπαϊκές αξίες ισότητας, δημοκρατίας και αλληλεγγύης.
- Επαγγελματική διάσταση: Ο εθελοντισμός αντιμετωπίζεται ως πεδίο ανάπτυξης δεξιοτήτων (ηγεσία, επικοινωνία, ομαδική εργασία) και ενίσχυσης επαγγελματικής απασχολησιμότητας.
- Επιφυλακτικότητα: Παρατηρείται δυσπιστία προς τους θεσμούς και αίσθηση ότι η φωνή των νέων δεν λαμβάνεται υπόψη στον σχεδιασμό πολιτικών.

Η στάση αυτή δεν συνιστά αδιαφορία. Συνιστά ανεκπλήρωτη δυνατότητα συμμετοχής που απαιτεί δομημένες ευκαιρίες, σαφή καθοδήγηση και αναγνώριση.

3.1 Δομικά κενά

Παρά τη θετική στάση, εντοπίστηκαν τέσσερα βασικά δομικά κενά:

- Έλλειψη πληροφόρησης: Απουσία κεντρικού σημείου ενημέρωσης. Τα νεαρά άτομα βασίζονται κυρίως σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τυχαία ενημέρωση, γεγονός που δημιουργεί άνιση πρόσβαση.
- Έλλειψη ορατού αντίκτυπου: Απουσία ανατροφοδότησης μετά από δράσεις, δεικτών κοινωνικού αντίκτυπου και συστηματικής αξιολόγησης.
- Απουσία αναγνώρισης δεξιοτήτων: Δεν υπάρχει εθνικό σύστημα πιστοποίησης ή μοριοδότησης εθελοντικής εμπειρίας.
- Ψυχολογικοί φραγμοί: Αίσθηση ότι η συμμετοχή δεν θα έχει αποτέλεσμα, ειδικά μεταξύ των νεαρών ατόμων με εμπειρίες αποκλεισμού.

3.2 Συνολική αποτίμηση

4 Κύρια προβλήματα που αναδείχθηκαν

Τα εμπόδια συμμετοχής της νεολαίας στον εθελοντισμό δεν είναι μονοδιάστατα. Αφορούν δομικούς, πολιτισμικούς, θεσμικούς και ψυχοκοινωνικούς παράγοντες. Παρατίθενται κατά προτεραιότητα:

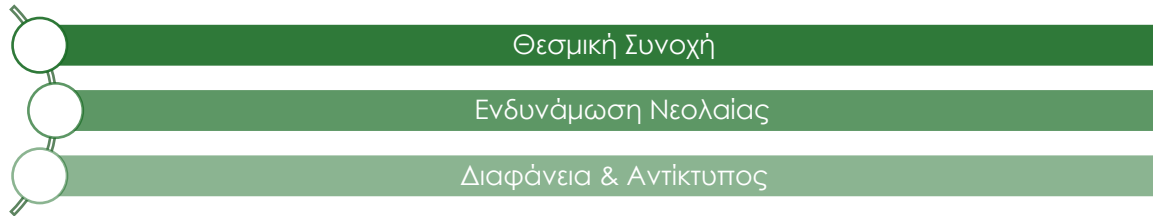
Πρόβλημα	Συνέπειες για τη συμμετοχή
Δομική αποσπασματικότητα	Απουσία εθνικής στρατηγικής, επανάληψη δράσεων χωρίς στρατηγικό βάθος, αδυναμία μακροπρόθεσμου σχεδιασμού.
Εξεταστικοκεντρικό εκπαιδευτικό σύστημα	Ο εθελοντισμός αντιμετωπίζεται ως εξωσχολική δραστηριότητα. Δεν αποτελεί οργανικό κομμάτι της εκπαίδευσης.
Περιορισμένη πρόσβαση/πληροφόρηση	Κοινωνικές ανισότητες: Νέοι και νέες χωρίς κοινωνικά δίκτυα παραμένουν εκτός.
Οικονομικοί περιορισμοί	Ο εθελοντισμός αποτελεί «πολυτέλεια» για νέους/νέες, χαμηλού κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου.
Έλλειψη αναγνώρισης/πιστοποίησης	Ο εθελοντισμός θεωρείται «καλό να υπάρχει» αλλά όχι στρατηγικό πλεονέκτημα.
Περιορισμένος ορατός αντίκτυπος	Μειωμένη μακροχρόνια δέσμευση λόγω απουσίας ανατροφοδότησης και μετρήσιμων αποτελεσμάτων.
Κουλτούρα ατομικισμού	Ο εθελοντισμός δεν αποτελεί σταθερό πολιτισμικό πρότυπο αλλά περιστασιακή πράξη.
Ανεπαρκής συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων	Τα νεαρά άτομα υλοποιούν δράσεις αλλά δεν συμμετέχουν στον σχεδιασμό τους.

Βασικό συμπέρασμα

Ο εθελοντισμός στην Κύπρο δεν πάσχει από έλλειψη αξιών, αλλά από έλλειψη συστημικής οργάνωσης. Η παρέμβαση πρέπει να είναι θεσμική, εκπαιδευτική και πολιτισμική και όχι μόνο επικοινωνιακή.

5 Στρατηγικοί στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι αφορούν συνολική αναδιάρθρωση της σχέσης κράτους των οργανώσεων και της νεολαίας, με έμφαση στη διαφάνεια, τη θεσμική συνέπεια και την ουσιαστική συμμετοχή. Συγκλίνουν σε τρεις βασικούς άξονες:

1. Δημιουργία ενιαίου πλαισίου πολιτικής

Μετάβαση από κατακερματισμένο σε ολοκληρωμένο εθνικό πλαίσιο, με χαρτογράφηση φορέων, καθορισμό αρμοδιοτήτων, θεσμοθέτηση μόνιμου διαλόγου με οργανώσεις νεολαίας και ευθυγράμμιση με ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές.

2. Ενίσχυση πρόσβασης και πληροφόρησης

Κάθε νέος/νέα, να γνωρίζει πού, πώς και γιατί μπορεί να συμμετάσχει. Μια ψηφιακή πλατφόρμα εθνικής εμβέλειας, ενημέρωση σε σχολεία, πανεπιστήμια και άλλες δομές, ειδικές δράσεις για αγροτικές/απομακρυσμένες περιοχές.

3. Αναγνώριση και πιστοποίηση δεξιοτήτων

Η εθελοντική εμπειρία να μεταφράζεται σε μετρήσιμη αξία με εθνικό μηχανισμό πιστοποίησης και διασύνδεση με Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων ή οποία θα μπορεί να εξελιχθεί σε συνεργασία με εργοδοτικές οργανώσεις.

4. Ορατός κοινωνικός αντίκτυπος

Υποχρεωτική αξιολόγηση των σημαντικών δράσεων, δημόσια δημοσιοποίηση αποτελεσμάτων, ενσωμάτωση δεικτών κοινωνικού αντίκτυπου και συμμετοχή νέων ατόμων στην αξιολόγηση.

5. Συμμετοχική διακυβέρνηση

Τα νέα άτομα να μην είναι απλώς ωφελοόμενα, αλλά συνδιαμορφωτές/τριες πολιτικής μέσω θεσμοθέτησης τακτικών διαβουλεύσεων με συμμετοχή εκπροσώπων νεολαίας.

6. Διασύνδεση με κοινωνική ανάπτυξη

Ο εθελοντισμός ως εργαλείο πολιτικής κοινωνικής συνοχής. Απαιτείται σύνδεση με στρατηγικές κοινωνικής ένταξης, εστίαση σε νέους/νέες με λιγότερες ευκαιρίες και συνέργειες με τοπική αυτοδιοίκηση.

6 Συστάσεις πολιτικής

Οι συστάσεις αποσκοπούν στη μετάβαση από αποσπασματικές παρεμβάσεις σε ένα συνεκτικό, διαφανές και συμμετοχικό οικοσύστημα εθελοντισμού με επίκεντρο τα νέα άτομα.

6.1 Θεσμοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής για τον Εθελοντισμό

Μέτρα:

- Εκπόνηση και θεσμοθέτηση Εθνικής Στρατηγικής πενταετούς διάρκειας με σαφείς δείκτες απόδοσης (KPIs) και μηχανισμό παρακολούθησης.
- Χαρτογράφηση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και καθορισμός συντονιστικής αρχής.
- Δημόσια λογοδοσία σε ετήσια βάση.
- Ευθυγράμμιση με ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Μείωση κατακερματισμού, καλύτερη αξιοποίηση πόρων και ενίσχυση εμπιστοσύνης.

6.2 Δημιουργία κεντρικής ψηφιακής πλατφόρμας εθελοντισμού

Μέτρα:

- Ανάπτυξη εθνικής πλατφόρμας (one-stop-shop) για ευκαιρίες εθελοντισμού, καταγραφή οργανώσεων, ηλεκτρονική υποβολή αίτησης.
- Διασύνδεση με ευρωπαϊκά προγράμματα για αναγνώριση κινητικότητας.
- Στατιστική ανάλυση και αυτόματη έκδοση βεβαιώσεων.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Ισότιμη πρόσβαση, διαφάνεια, μείωση αποσπασματικής ενημέρωσης.

6.3 Σύσταση και θεσμοθέτηση εθνικού συστήματος πιστοποίησης δεξιοτήτων

Μέτρα:

- Καθορισμός εθνικού πλαισίου μαθησιακών αποτελεσμάτων.
- Έκδοση πιστοποιητικού με περιγραφή δεξιοτήτων.
- Διασύνδεση με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων.
- Συνεργασία με εργοδοτικές οργανώσεις για αναγνώριση στην αγορά εργασίας.
- Συνεργασία με πανεπιστήμια και σχολές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για αναγνώριση στην ακαδημαϊκή πορεία.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Ενίσχυση κινήτρων συμμετοχής και σύνδεση κοινωνικής προσφοράς με επαγγελματική/ακαδημαϊκή εξέλιξη.

6.4 Ενσωμάτωση του εθελοντισμού στην εκπαίδευση

Μέτρα:

- Εβδομάδες εθελοντισμού σε σχολεία.
- Μονάδες συμμετοχής (credits) σε πανεπιστήμια.
- Θεσμικές συνεργασίες σχολείων – ΜΚΟ.
- Εκπαιδευτικά εργαστήρια ενεργού πολιτότητας.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Καλλιέργεια κουλτούρας συμμετοχής από νεαρή ηλικία.

6.5 Μηχανισμός αξιολόγησης κοινωνικού αντίκτυπου

Μέτρα:

- Υποχρεωτική ετήσια έκθεση κοινωνικού αντίκτυπου για χρηματοδοτούμενες δράσεις.
- Ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες.
- Δημόσια ανάρτηση αποτελεσμάτων.
- Συμμετοχική αξιολόγηση από νεαρά άτομα.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Αύξηση διαφάνειας και ενίσχυση αίσθησης νοήματος.

6.6 Ειδικές πολιτικές για νέους/νέες με λιγότερες ευκαιρίες

Μέτρα:

- Κάλυψη εξόδων μετακίνησης.
- Συμπεριληπτικές και προσβάσιμες δράσεις για τα άτομα με αναπηρία.
- Τοπικά κέντρα πληροφόρησης σε αγροτικές περιοχές.
- Συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Μείωση ανισοτήτων στη συμμετοχή.

6.7 Θεσμοθέτηση διαρθρωμένου διαλόγου με την νεολαία

Μέτρα:

- Ετήσιος θεσμικός διάλογος με εκπροσώπους νεολαίας, οργανώσεων και φορέων.
- Τήρηση πρακτικών, δεσμεύσεων και παρακολούθηση υλοποίησης.
- Ανατροφοδότηση προς τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.

Αναμενόμενο αποτέλεσμα: Μετατροπή της διαβούλευσης από συμβολική σε ουσιαστική διαδικασία.

Οριζόντιες συστάσεις:

- Διαφάνεια στη χρηματοδότηση
- Απλοποίηση διαδικασιών εγγραφής εθελοντικών οργανώσεων
- Μείωση γραφειοκρατίας για μικρές ΜΚΟ
- Στρατηγική επικοινωνίας σε εθνικό επίπεδο

7 Ειδικές παρεμβάσεις για τα νεαρά άτομα με λιγότερες ευκαιρίες

Η έννοια «νεαρά άτομα με λιγότερες ευκαιρίες» αναφέρεται σε νέους/νέες που αντιμετωπίζουν εμπόδια τα οποία δυσκολεύουν τη συμμετοχή τους στην εκπαίδευση, την εργασία, την κοινωνική ζωή ή τις ευκαιρίες κινητικότητας.

Τα εμπόδια αυτά μπορεί να είναι:

- α. Οικονομικά (χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, ανεργία, κοινωνικά επιδόματα)
- β. Κοινωνικά (διακρίσεις, κοινωνικός αποκλεισμός, μονογονεϊκές οικογένειες, ιδρυματική φροντίδα)
- γ. Γεωγραφικά (νέοι/νέες από απομακρυσμένες, αγροτικές ή απομονωμένες περιοχές)
- δ. Εκπαιδευτικά (χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, μαθησιακές δυσκολίες, πρόωρη εγκατάλειψη σχολείου)
- ε. Πολιτισμικά (μετανάστες, πρόσφυγες, γλωσσικά εμπόδια, μειονότητες)
- στ. Θέματα υγείας ή/και αναπηρίας (σωματικές, ψυχικές ή αισθητηριακές)
- ζ. Θεσμικά ή πολιτικά εμπόδια (π.χ. νέοι/νέες χωρίς έγγραφα, αιτητές/τριες ασύλου, πρώην παραβάτες/τριες)

Η φιλοσοφία του όρου δεν είναι να «στιγματίσει» τους νέους και τις νέες, αλλά να αναγνωρίσει ότι κάποιοι/οιες χρειάζονται περισσότερη στήριξη ώστε να έχουν ίσες ευκαιρίες συμμετοχής. Η χαμηλή συμμετοχή τους δεν οφείλεται σε έλλειψη ενδιαφέροντος αλλά σε δομικούς περιορισμούς. Η πολιτική παρέμβαση οφείλει να είναι στοχευμένη, πολυεπίπεδη και διατομεακή.

Κατηγορία	Προτεινόμενες παρεμβάσεις
Οικονομικά εμπόδια	Κάλυψη εξόδων μετακίνησης, παροχή μικρών επιχορηγήσεων συμμετοχής, ελαστικά ωράρια και δυνατότητα micro-volunteering.
Άτομα με αναπηρία	Προσβάσιμες υποδομές, διερμηνεία Νοηματικής γλώσσας, μέθοδος Braille ή και άλλα εργαλεία προσβασιμότητας, εκπαίδευση οργανώσεων σε θέματα συμπεριληψης και προσβάσιμες ψηφιακές μορφές (alt text, υπέρτιπλοι).
Αγροτικές/απομακρυσμένες περιοχές	Τοπικά/περιφερειακά σημεία πληροφόρησης, κινητές ομάδες ενημέρωσης, συνεργασία με κοινοτικά συμβούλια, ψηφιακές δράσεις χαμηλού κόστους.
Ψυχοκοινωνικά εμπόδια	Ομάδες/Άτομα για mentoring, ομάδες ενδυνάμωσης, διαμεσολαβητές/τριες νεολαίας, σταδιακή ένταξη σε δράσεις.
Διατομεακή συνεργασία	Συνεργασία Υπ. Παιδείας, Οργανισμού Νεολαίας Κύπρου, Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΜΚΟ και φορέων κατάρτισης.
Στοχευμένη χρηματοδότηση	Ειδικό ταμείο ή προτεραιότητα χρηματοδότησης για δράσεις που ενσωματώνουν συμπεριληπτικές πρακτικές.

Τρεις θεμελιώδεις αρχές:

Ισότητα πρόσβασης | Ενεργή συμπεριληψη | Θεσμική δέσμευση

Η μετάβαση πρέπει να γίνει από την τυπική πρόσκληση στη στοχευμένη προσέγγιση και από τη συμβολική ένταξη στην ουσιαστική συμμετοχή.

8 Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης

Η αποτελεσματική πολιτική για τον εθελοντισμό απαιτεί δομημένο, διαφανές και συμμετοχικό σύστημα παρακολούθησης. Η παρακολούθηση δεν πρέπει να θεωρείται μηχανισμός ελέγχου αλλά εργαλείο βελτίωσης.

8.1 Πλαίσιο δεικτών απόδοσης (KPIs)

Ποσοτικοί δείκτες	Ποιοτικοί δείκτες
Αριθμός συμμετεχόντων νέων ατόμων	Ικανοποίηση συμμετεχόντων/ουσών
Χρόνος εθελοντικής προσφοράς	Ανάπτυξη δεξιοτήτων
Γεωγραφική κατανομή της συμμετοχής	Αίσθηση κοινωνικού αντίκτυπου
Συμμετοχή ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες	Βαθμός επαναλαμβανόμενης συμμετοχής
Αριθμός των συνεργαζόμενων οργανώσεων	Εμπιστοσύνη προς τους θεσμούς

8.2 Άλλα εργαλεία αξιολόγησης

- **Ετήσια Έκθεση Εθελοντισμού:** Δημόσια διαθέσιμη, με στατιστικά στοιχεία, ανάλυση τάσεων και παραδείγματα καλών πρακτικών.
- **Ψηφιακή καταγραφή δεδομένων:** Μέσω κεντρικής πλατφόρμας να γίνεται η καταγραφή συμμετοχών, παρακολούθηση ωρών, αυτόματη έκδοση βεβαιώσεων.
- **Μηχανισμός ανατροφοδότησης:** Ανώνυμα ερωτηματολόγια μετά από δράσεις, ετήσιο συνέδριο νεολαίας, διαδικτυακές διαβουλεύσεις.
- **Εξωτερική αξιολόγηση:** Ανά τριετία, από ανεξάρτητο ακαδημαϊκό ή ερευνητικό φορέα, με σύγκριση ευρωπαϊκών πρακτικών.
- **Διαφάνεια κρατικής χρηματοδότησης:** Δημοσιοποίηση επιχορηγήσεων, αναφορά απορρόφησης κονδυλίων και έλεγχος αποτελεσματικότητας δαπανών.

Το σύστημα πρέπει να διέπεται από πέντε αρχές:

Διαφάνεια | Συμμετοχικότητα | Αξιοπιστία | Συνέπεια | Προσαρμοστικότητα

9 Χρονοδιάγραμμα Υλοποίησης

Η υλοποίηση της στρατηγικής προτείνεται να αναπτυχθεί σε τέσσερις περιόδους, με συνολικό ορίζοντα πέντε ετών (phased approach).

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ & ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ
1 Περίοδος 1: Θεσμική προετοιμασία	 Μήνες 1–6	<ul style="list-style-type: none"> • σύσταση συντονιστικής επιτροπής • χαρτογράφηση Φορέων • εκπόνηση Εθνικής Στρατηγικής • καθορισμός KPIs • δημόσια διαβούλευση <p> Παραδοτέο: εγκεκριμένο στρατηγικό πλαίσιο.</p>
2 Περίοδος 2: Πιλοτική εφαρμογή	 Μήνες 7–18	<ul style="list-style-type: none"> • πιλοτική λειτουργία ψηφιακής πλατφόρμας • πιλοτικό σύστημα πιστοποίησης • στοχευμένες δράσεις για νεαρά άτομα με λιγότερες ευκαιρίες • πρώτη ετήσια έκθεση
3 Περίοδος 3: Κλιμάκωση	 Έτη 2–3	<ul style="list-style-type: none"> • παγκύπρια λειτουργία πλατφόρμας • ενσωμάτωση εθελοντισμού στην εκπαιδευτική πολιτική • καθιέρωση ετήσιου διαρθρωμένου διαλόγου • ειδικός χρηματοδοτικός μηχανισμός
4 Περίοδος 4: Εδραίωση & Αξιολόγηση	 Έτη 4–5	<ul style="list-style-type: none"> • ανεξάρτητη εξωτερική αξιολόγηση • αναθεώρηση στόχων • ενσωμάτωση ευρωπαϊκών καλών πρακτικών • σχεδιασμός επόμενης πενταετίας

Ουσιαστικοί παράγοντες επιτυχίας

Πολιτική δέσμευση σε ανώτατο επίπεδο | Διατομεακή συνεργασία | Σταθερή χρηματοδότηση
 Συμμετοχή νέων ατόμων | Συνεχής ανατροφοδότηση και ευελιξία

10 Συμπεράσματα

Η ανάλυση που προηγήθηκε καταδεικνύει ότι ο εθελοντισμός στην Κύπρο βρίσκεται σε κρίσιμο μεταβατικό στάδιο. Τα νεαρά άτομα διαθέτουν θετική στάση, αξιακή ετοιμότητα και διάθεση συμμετοχής. Ωστόσο, η συμμετοχή τους περιορίζεται από διαρθρωτικά, θεσμικά και λειτουργικά εμπόδια.

Το βασικό συμπέρασμα είναι ότι τα νεαρά άτομα επιθυμούν να συμμετέχουν σε δράσεις με νόημα, σαφή κοινωνικό αντίκτυπο και αναγνώριση προσφοράς. Το έλλειμμα εντοπίζεται στον κατακερματισμό αρμοδιοτήτων, την απουσία ενιαίου στρατηγικού σχεδιασμού, τη μη συστηματική ενημέρωση, την έλλειψη αντίκτυπου και την ανεπαρκή θεσμική ενσωμάτωση της συμμετοχής τους.

Η εφαρμογή ολοκληρωμένου πλαισίου, ευθυγραμμισμένου με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη συμμετοχή της νεολαίας και την κοινωνική ένταξη, μπορεί να μετασχηματίσει το υφιστάμενο σύστημα σε ένα συνεκτικό και ανθεκτικό μοντέλο. Η επιτυχία θα εξαρτηθεί από την **σταθερή πολιτική βούληση την θεσμική συνέπεια την συνεχή αξιολόγηση και κυρίως την ενεργό συμμετοχή των νεαρών ατόμων.**

**Funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the Foundation for the Management of European Lifelong Learning Programmes. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them. [Project Number: 2024-1-CY01-KA154-YOU-000234227]